

(område 25), samt at fundene er repræsentative for det generelle indhold i laks fra Østersøen herunder også for område 24 vest for Bornholm, fordi laks lever som enkeltfisk og mærkningsforsøg har vist, at den enkelte fisk strejfer vidt omkring i Østersøen.

DFVF har endelig oplyst, at uanset at prøverne er udtaget i december 2002, er prøverne opbevaret, så dette ikke påvirker analyseresultatet.

De analyserede laks vejer fra 5 – 7 kg. DFU har oplyst, at laks over 5 kg udgør følgende procenter (i kilo) af de samlede danske laksefangster

2001	46 %
2002	56 %
2003	30 %

Svenske resultater tyder på, at dioxinindholdet er stigende med laksens vægt. Således viser en svensk undersøgelse, at laks under 4 kg havde et dioxinindhold på omkring 3 WHO-PCDD/-F-TEQ/g vådvægt, mens laks over 5 kg viste et dioxinindhold, der overskrider grænseværdien.

Fangststatistikken viser således, at der er stor sandsynlighed for at en prøve udtaget til kontrol vil have et dioxinindhold, der overskrider grænseværdien.

DFVF vurderer endvidere, at ved en prøveudtagning til kontrol skal der udtages laks, der er repræsentative for f.eks. en hel ladning, og det betyder, at der i den poolede prøve vil indgå laks, der spreder sig over flere vægtklasser. Med den viden der findes om fordeling af laks på de forskellige vægtklasser, så vurderes det, at der er stor sandsynlighed for at en prøve udtaget til kontrol vil have et dioxinindhold, der overskrider grænseværdien.

3. Sundhedsmæssig vurdering af laks med dioxin over grænseværdien

Dioxin er et meget giftigt stof. Hvis man gennem længere tid får høje doser, ophobes der for store mængder i kroppen. Dioxins skadelige effekter er påvirkning af immunforsvaret og nervesystemet, ligesom fostre kan tage skade. Meget høj dioxinbelastning kan sandsynligvis også fremkalde kræft.

I 2001 fastsatte EU's Videnskabelige Komité for Levnedsmidler en ugentlig tolerabel indtagelse (TWI) for dioxin og dioxinlignende PCB på 14 pg. WHO-TEQ pr. kg. legemsvægt.

Det gennemsnitlige daglige indtag i Danmark vurderes at ligge på ca. 1.9 pg. WHO-TEQ/kg. legemsvægt/dag, svarende til 13 pg. dioxin og dioxinlignende PCB pr. kg. legemsvægt pr uge.

Da indtaget er beregnet som et gennemsnit viser tallene, at en del af befolkningen har et indtag, der overskrider TWI. Indtaget er endvidere beregnet for gennemsnitsindhold i fødevarer, hvilket betyder, at ensidigt indtag af fødevarer, der har et højt indhold af dioxin og dioxinlignende PCB medfører, at det ugentlige indtag bliver noget højere.

Ifølge Fødevarerdirektoratets eksisterende kostråd, bør man spise 200 – 300 g. fisk om ugen varieret mellem fede og magre fisk.

DFVF har vurderet, at indtagelse af 125 g. laks fra Østersøen om ugen med det fundne gennemsnitlige indhold af dioxin på 5,8 pg. WHO-PCDD/F-TEQ/g. vådvægt og dioxinlignende PCB på 10,2 pg. WHO-PCB-TEQ/g. vådvægt kan medføre en indtagelse på 33,3 pg. WHO-TEQ af dioxin og dioxinlignende PCB pr. kg. legemsvægt pr. uge for en person, som vejer 60 kg. Dette er således mere end en fordobling sammenlignet med den tolerable ugentlige indtagelse på 14 pg. WHO-TEQ pr. kg. legemsvægt pr. uge for dioxin og dioxinlignende PCB.

Der er i ovennævnte vurdering ikke taget hensyn til dioxinindtagelsen fra andre kilder og eventuelle udsving i dioxinindhold, som følge af sæsonvariation i laksenes vægt.

4. Afslutning

Både den miljømæssige og den sundhedsmæssige situation omkring de fede fisk (laks og sild) og dioxin i Østersøen er således alvorlig. Forureningen med dioxin i Østersøen er udtalt og langvarig. De negative sundhedsmæssige effekter af dioxin er velkendte og dokumenterede og der er alvorlige symptomer. Forekomsten af dioxin i de fede fisk (laks og sild) er høj og er i undersøgelser – som den foreliggende – påvist at ligge over grænseværdien, hvorfor der er indført et fangst- og omsætningsforbud.